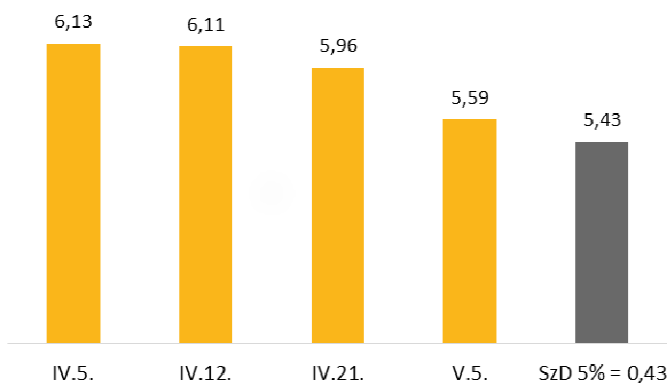

SZÓJA AGROTECHNIKA – VETÉSIDŐ, TÉRÁLLÁS

Vetésidő

2016-ban a PE Georgikon Karán, Keszthelyen állítottunk be komplett kisparcellás vetésidő kísérletet **Pannónia Kincse** fajtával, 4-féle vetési időponttal 3 ismétlésben, azonos talajviszonyok, azonos agrotechnikai bánásmód mellett. A kísérlet betakarítása és kiértékelése után az adatokból láthatóvá vált, hogy a korai vetés semmilyen hozambeli depressziót nem okozott a későbbi időpontokban elvetettekhez képest (ez statisztikai elemzés alapján meghatározó összefüggés). Sőt, inkább olyan trend körvonalazódott, hogy minél későbbi a vetés, annál kisebb a hozam. Bár ez statisztikailag nem annyira hangsúlyosan jelenik meg (1. ábra).

1. ábra. Pannónia kincse termésátlaga különböző vetésidő esetén, Keszthely 2016. (t/ha)

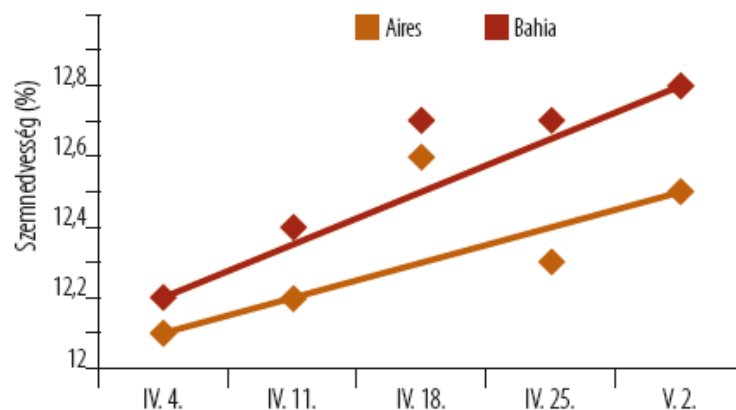
Táplánszentkereszti állomásunkon, ahol a Gabonakutató mindhárom szójafajtájával végezték a vetésidő kísérletet, ugyanúgy nem észleltek számottevő eltérést a különböző vetésidők hozamadataiban.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a korábban vetett állomány természetesen előbb is érkezik, mint a később vetett. Ezt a Táplánszentkereszten végzett legújabb kísérleti adatok is igazolják (2. ábra). A kedvező időjárásnak köszönhetően a termés

víztartalmában a különbségek nem voltak nagyok, de a „korábbi vetés – kisebb betakarításkori nedvesség” összefüggés világosan felismerhető.

Természetesen a nagyon korai vetést egy-két évjárat adatai alapján mindenhol és minden esetben nem lehet makacsul javasolni, de tény, hogy a szója a kisebb mértékű, nem tartós fagyokat károsodás nélkül tűri (április második dekádjában 1 napon 0 °C, 1 napon pedig -3 °C volt a legalacsonyabb hőmérsékleti érték).

2. ábra. Aires, Bahia szójafajták betakarításkori szemnedvessége – IX. 26. (Táplánszentkereszt, 2016)

Térállás

A 2016. évben több helyen állítottunk be nagyüzemi kísérletet kukorica sortávolságú szója vetés vizsgálatára, de gyomosodási problémák miatt csak egy helyen tudtunk értékelhető adatokhoz jutni. Ez a tény már eleve jelzi a kukorica sortávolságú vetés egyik kockázati elemét, a gyomosodást, amelyet a termelők, csupán kultivátorozással nem biztos, hogy meg tudnak szüntetni.

Taliándörögden (Veszprém megye) sikeresen tudtunk értékelni egy homogén táblában mindhárom fajtánkkal végzett kísérletet, ahol fajtáinkból egymás mellé vetettünk dupla gabona és kukorica sortávolsággal közel negyed-negyed hektáros területeket. Mindegyik állomány alapgyomirtásban és posztemergens vegyszeres gyomirtásban részesült. (Az alapgyomirtásra Sencort használtak és toxicitás nem volt tapasztalható – tehát kijelenthető, hogy **egyik fajtánk sem érzékeny a metribuzin hatóanyagra!**) A kukorica sortávolságra vetett állományok egyszer voltak kultivátorozva.

A kétféle térállású állomány mindhárom fajtánál hasonló, de mértékét tekintve eltérő eredményt adott. A kukorica sortávolságú állományok termését 100%-nak vettük. A dupla gabona sortávolságú állományok Aires esetében 67, Bahia esetében 43, Pannónia Kincse esetében 32 %-kal adtak nagyobb termést. Ez az egyre csökkenő eltérés párhuzamos a tenyészidő hosszabbodásával és kifejezetten jól mutatja a **Pannónia Kincse kiemelkedően jó kompenzációs képességét, térkitöltési hajlamát.**

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján elmondható, ha növeljük a kukorica sortávú vetés esetében az elvetett magok számát, akkor sem tudjuk látványosan csökkenteni, legfőképpen megfordítani a két sortáv közötti hozamkülönbséget. Mindez fokozottan érvényes a korai - nagyon korai fajtákra! A kukorica sortávolságra történő vetés létjogosultságát teljesen elvetni mégsem lehet - gondoljunk csak az ökológiai természetésre. Pontosan nem ismerjük azt sem, hogy ezzel a sortávolsággal kedvezően befolyásolható-e a növény szárazság (stressz) tűrése, állóképessége, egészségi állapota.

Garamszegi Tibor, Gabonakutató Nonprofit Kft.